

ҚАНДАЙ ИШЛАСАК, ШУНДАЙ ЯШАЙМИЗ

Янгиқургон туманидаги Дали САТТОРОВ номли жамоа хужалиги раиси Нейматжон ҚУРБОНБОЕВнинг мулоҳазалари

Мумин Сотволдиев ҳам буш келмади. У юз гектар ердаги эл бойлигини саранжомлар берди.

«Ҳеч ким четдан келиб, мушкулликни осон, рўзғорини бут қилиб бермайди. Нимагаки эришасак, фақат ўз кучимиз, меҳнатимиз ва садоқатимиз билан эришамиз».

Мамлакатимиз раҳбарининг Қорақалпоғистон Республикаси Жўртори Кенгазининг навбатдан ташқари сессияда сузлаган нутқида таъкидланган юқоридagi сузлари нақадар ҳаётий эканидига феолигимизда қайта-қайта ишонч ҳосил қилганмиз. Боқимандаликка берилган, бозор шароитида ишлашга ўзини пухта тайёрлаган киши доғда қолади. Ҳаётий мисолга эътиборини қаратсак. Бир вақтлар Дали Сатторов номли хужалик ҳар томонлама ривожланган, иқтисодий жиҳатдан бакуват хужаликлардан бири эди. Бахта қарши унинг етакчи раҳбар муаммоларни дастлабки натижалар билан қиёфаланиб қолдилар. Замон талабини ҳис қилмадилар. Дунё тор келганида турли баҳоналар руқчай қилишди. Анча вақт четдан ермай куттишди, муаммолар кўпайиб кетди. Ийрик хужаликда ишлаб чиқариш тамоман издан чиқди.

Маъқур хужаликка раис этиб сайланганда «Гулшан», «Туркистон» хужаликларидан орттирган тажриба кўз келди. Соглом муҳит яратиш, боқимандаликка батамом барҳам бериш, меҳнатни ташкил этиш ва рағбатлантиришнинг илгор усулларини унумли фойдаланиш масалалари тўғрисида эътибор берилди. Марказий шийпонга отақонлар, бригада бошлиқлари, мутахассисларни йиллик Хужаликни қолдиқдан олиб чиқиш ҳақида очик-часита гап борди.

— Азизлар, — деди энг уста дехқон Жаббарали Сиддиқов Ингилландияга маълоли бокб. — Бизга нима бўлди ўзи, нуфузли йилгишларда бир вақтлар олдинги сафда икбор билан ўтирардик. Энди-чи... Қашқадарийнинг кузига тик қаролмаймиз. Муаммоларимизни қимдир келиб қат этиб беради деб хомта бўлган. Фақат ўз кучимиз билан, ҳалол

риб олиб элимизга тортиқ этишга қаратилмоқда. Мухим ишда Сотволди Эрматов бошиқ жамоа барчага намуна. Бу ерда қартоша ва сабзавотнинг уч туридан юқори ҳосил этиштирилди. Яхши ишлардан яна бири илгорлар тажрибасини кенг оммадаштираганимиз бўлди. Утган йили Зулфия Мамадалиева, Нурмат Абдурахмонов, Дилноза Эшонқуллова, Хусанбой Тожибоев каби миришкорлар тектаридан 280—310 центнердан сабзавот йиғиштириб олишга эришган экан. Дастлабки натижалар бу йил ҳосил янада баракли бўлишдан дарак бермоқда. Илгорлардан уртак олган ишлар бригадалари ҳам фақат сара немат топшириш пайида бўлишяпти.

Токзорлар эътиборсизликдан ўз саховатини йўқотган. Уларнинг ҳам ҳақиқий соҳибкорлар қўлига топширдик. Халқимиз севиб истеъмол қилганлиги умумнинг хўраки навлари қўйилганлиги. Қуни кеча Маммура Жўрабоев, Шоқиржон Холмаев бошиқлик қилган эвено узумзорларини айландик. Гектардан 150 центнердан шириншакер немат тортиқ эламиз, дейишяпти. Ниҳоятда қувондик. Бонси бу курсатки авваллари 50 центнерни ташкил этмаган.

Томорқа хужаликларининг ривожланиши, картошка, гагала, сўзи, қўлунайлан яхши ҳосил олинатганилиги оидлар буюрметини мустаҳкамлашяпти. Пешона тери эвазига топилган даромад янги уйлар қуришга, туя танталарга ярамоқда.

Ҳар бир жойининг табиий иқлимга, ер шароитига мослаштирилган уруғ захирасини тайёрламай туриб маҳсул қилиш қийин. Бу гапни тажрибага таянган ҳолда айтганмиз. «Туркистон» хужалигида ишлаганликда тоғландилиги мутахассислар, хужалик раҳбарлари билан ҳамкорликда иш олиб бордик. Бизга аjoyиб картошка уруғлиги келтирилди. Дехқонларимиз Голландия мутахассислари ердамида мул, арзон ва сифатли немат этиштириш сирларини қўл билан ургандилар. Бу яхши самара берди. Хужалик уруғлик картошка этиштиришга ихтисослашди. Шунинг ҳисобидан қатта даромад олдик. Италиядан 30 миллион сўмлик аjoyиб техника сотиб олинди. Қуриш туриб

МАДАДГА МУҲТОЖ СОҲА

Шундай одамлар борки, лоқайлик уларга ет: қувати бор экан, тиним билишмайди. Қариган чоғида ҳам мундоқ тинч утира қолай дейишмайди. Очингани айтиш керакки, бундай фаоллик ҳаммагил бир хил хушқавармайди. Базилар андишасизлик билан уларга танбех беришдан ҳам тойишмайди.

Холбуки бундай жонқуяр одамлар миллиатнинг фахридир. Уларнинг фидойилиги боис қанча ўз ташаббуслар юзасига келган, саъбли ишлар рўебга чиққан. Турмушнинг ҳар бир жаҳасида жушқинлик билан ишлайдиган бундай кишиларни учратини мумкин.

Асаларчилик борасида Акбар Набиев, шубҳасиз, Фидойи инсон, тажрибали мутахассислардан биридир. У бундан уттиз йил чамас илгари соҳада биринчилардан илмий ишга қўл урди, асаларчиликни фан ютуқлари асосида ривожлантириш зарурлигини ҳар жиҳатдан исботлаб берди. Айнан Акбар ака каби жонқуярларнинг ташвиқот-тарғиботи тўғрисида қатъий қарарлик қабул бир неча қарорлар қабул қилиниши асаларчилик ривожланишига асосий таъсир қилди.

Кейинроқ асаларчилик хужаликларининг район агроасоли уюшмалари таркибига ўтказилиб юборилганилиги амалда хужасизликка олиб келди. Чунки туман агроасоли мутахассислари асосан дехқонлик ва чорвачилик аворчилига масъул бўлиб, асаларчилик учун ҳеч қандай жавобгарлик сезишмасди.

Натижада соҳада ишлар орқага кетди. Давр ўзгариб, янги иқтисодий муносабатларнинг кун тартибига қўйилганлиги аҳолини буткул мушқуллаштириб қўйди. Тури, мустақиллик шарофати илгари бошқа соҳаларда бўлганидек асаларчиликни ривожлантириш борасида ҳам кенг истиқбол эшиклари очилди. Икмонийлар ва уларнинг амалда ошмири оралиғида маънавийлик меҳнат етганлиги ҳақ қиммат сир бўлмаса керак, янги ҳолва деган оғиз чучи-майди.

Икмонийлар хуусида гап кетганда Акбар ака шундай дейди:

— Базилар уйлашадикки, асаларчиликдан келадиган фойда унинг маҳсулотларида мўжасам бўлган. Ваҳоланки, асаларларнинг экинларини чагилантиришда ишгироски тўғрисида олинадиган даромад бевосита асал йиғинида тўшадиган фойданан йигирма марта кўпроқдир.

Бошқача айтганда, фақат, асал олиш учун эмас, балки экинларни пухта чагилантириш учун ҳам асалари сақлаган киши каттагина даромад қилиши аниқ. Қайта-қайта ўтказилган тажрибалар натижалари шундан далолат берадилки, асалари чагилантиришга гузалидан ҳосил бўлган қўсақлардаги пахта толасининг вази 40 фоиз, ҳар бир чаноқдаги пахтанинг оғирлиги урта ҳисобда 12 фоиз ошар экан. Бу болгар олдими Радовининг маълумотлари. Озарбайжонлик Т. Қозиевнинг гувоҳлик беришига эса, асалари чагилантиришга гузалидан ҳосил туғунчага турли 12-18 фоиз, етилдиган қўсақлар сони 13 фоизгача ошадилар. Бундан ташқари, асалари ердамида чагилантириш гузасида 5-9 кун илгари пишиб етиладик.

Меъали экинлар борасида асаларларнинг ҳосилдорлигини оширишдаги аҳамияти янада салмоқлиқдир. Чунон

Асаларчилик

Бунинг яна бир сабаби шунда эдики, ҳар хил зараркунда ва хашаротларга қарши ялти равишда қўли захарили химикатлардан фойдаланганлиги асаларларини асосий экин майдонлари яқинида сақлашга имкон бермас эди.

Эҳдиликда вазиат ўзгарди. Зарарли химикатлардан фойдаланиш кескин қискарди. Утилар нархи ҳам кутарилиб кетди. Эркин хужалик юритиш учун йўл очилди.

— Лекин эскича фикрлаш даромад этмоқда, — дейди субхотолдим. — Асаларчиликни оммавий тарзда ривожлантириш учун ниҳоятда қўлай шароитлар юзасига келганига қарайиб бу соҳа кўпчиликнинг эътиборидан четда қолмоқда. Нафақат ҳосилдорликни ошириш борасида, Асаланинг саломатлигини мустаҳкамлашда аҳамияти ҳақида.

Бунга ҳам хануз панжа орасида қаралаётгани ачинарли ҳолдир. Ахир тўғрисида асал асан қиши қўлаб дарлардан форик бўлиб кетиши кундек равшан. Лекин биз мунтазам асал еб туриш урнига фалон сўмга дори олиб ичгани маъқул қураимиз.

Акбар аканинг қўноқчилик билан айтган гапларидан асаларчиликни ривожлантириш йўлидаги асосий тўсиқ-қишқирларнинг оғирлиги асаларчиликни ривожлантиришда салмоқли натижаларга эриштириш турган гап. Лекин қачон? Ун йилдан кейинми, йигирма йилдан кейинми?

Умуман, нафақат қишлоқ хужалиги, балки бутун иқтисодиётимиз, миллият соғлиги учун аҳамияти беқисс бўлган бу тармоқнинг истиқболини нега жонқуярлар зиммасигагина юклаб қўйиб қолган? Бу соҳада давлат миқсидида тегишли чора-тадбир

Қорақулчилик «ЧОРВАДОР» ЯЙЛОВЛАРИДА

Муқаддас китобларда «бараканинг бир учи чорвадор», деган сузлар битилган. Дарҳақиқат, қадимдан чорва инсонни боққан, қийинтирган. Шунинг учун ҳам қўйи ё ситири кўп одами бой деб аташган. Бойликка бойлик қўшиб эл ризқини зиёда қилиши улар фарз билишган.

Зомин азалдан жаннатмақон гўшалардан ҳисобланади. Худудининг асосий қисми тоғ ва қир-адирлардан иборат. Эли тоғлари каби бағри кенг, меҳнаткаш. Чорва инсонни пухта ўзлаштирган. Сурув-сурув қўй бокб, отда қир ошаш жону дили.

Биз чорвадорларда бир мақол бор: дехқон қор-ёмғир ёғса тинади. Чўпон қачон тинади? Ёйиб айтылган гап. Мол ёки қўй тирик мавжудот. Демакки, унга йил ўн икки ой парвариш даркор. Кечаю кундуз жонивор атрофида парвона бўлган одамнинг меҳнати зое кетмайди. Шундангина мол бош сони қўпаяди, халқимиз дестурхондан гўшт, сут аримайди. Болаларимизда отам ёнгда юриб бунга қайта-қайта амин бўлиб. Чўпонлик тағини гулла олаётганимизда маъсулларни тўла ҳис этиб ишга киришдик.

Ҳеч қимга сир эмас, қорақул терси жаҳон бозориди жауда қадрланади. Айниқса, сифатли сир териларининг бозори чаққон. Шунинг назарда тутиб ҳўқуматимиз раҳбарияти соҳани ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратаяпти. Чўпонларга қатор имтиёзлар яратилаётганлиги, моддий нафақадорлиги оширилаётганлиги ижобий натижалар бераяпти.

Хўжалигимиз кенг тармоқли, асосан қорақулчиликка ихтисослашган. Жамоамиз эълоларининг аксарияти қасбини пухта ўзлаштирган яйлов баҳодирларидир. Баҳорда қўзиларни мавсумини муваффақиятли ақунладик. Отаримиздаги 628 бош совиқнинг ҳар юзидан юзтадан соғлом қўзи олдик. Унинг саксон фоизи ўстиришга қолдирилди. Чунки аввалги йиллари бой берилган қўйлар бош сонини тиклаш долзарб вазифамиздир.

Қорақул қўйлари бош сонини оширишда тажрибали ҳамсабабларимиз Нарзулла Рустамов, Умар Уматовлар жонқуярлик кўрсатишяпти. Бу фидойи чорвадорлар ҳам мавсумини ҳар юз бош совиқдан юзтадан насл олиб ақунлашди. Унинг асосий қисми ўстиришга қўйилди.

Бозорларини арзон ва сифатли гўшт билан тўдириш ҳамда наслдор, тез семиралган зотларни қўйатириш мақсидида жайлари қўйларини ҳам ўстирашяпти. Ҳозир турт минг бошдан зиёд шундай қўй бор. Бари соғлом. Шўннинг дег, жуи қирқими ҳам тугалланди.

Лали ерда дехқончилик қилишми. Айни қулларда гагала ўрим-йиғими ақунчилик паллага кирди. Мавжуд техникалар кўнгидагидек таъмирлангани, гагалакорларга етарли шарт-шароит яратилганлиги ўрим-йиғимининг тез ва соғ устинини таъминлаётар.

Баҳор ва ёз ойлариининг бошларидаги ёғингарчиликлар яйловларда табиий ўт кўп бўлишини таъминлади. Қишлоғга етарли микдорда пичан жамғариш имкониятимиз бор. Шунинг ҳисобига олиб махсус гуруҳлар пичан ўрнинга жалб этилди. Зеро ортиқча емиш ҳеч қачон зўри қилмайди.

Қорамолчилик фермасида иш қизгин. 1665 бош қорамол, юздан ортиқ йилки меҳр билан боқилаяпти. Ҳар бош соғини ситирдан саккиз-тўққиз килограмдан сўт соғиб олинапти. Хўжалик раҳбарлари ва етакчи мутахассислар Зомин тумани ҳокимлиги белгиланган тадбирга таяниб қишлоғга яхши ҳозирлик қўришяпти. Молхона ва қўрлар таъмирланаёпти.

Мирза БЕРДИЕВ, Зомин туманидаги «Чорвадор» ижара ширкатлар бирлашмаси бош чўпони.

ОЗУҚА ЖАМҒАРИШ ҚИЗҒИН

Ховос туманидаги «Ховос» ширкатлар уюшмасида чорвачилик етакчи тармоқ ҳисобланади. Хўжаликда қарийб 17 минг гектар яйлов, минг гектар ерда пичанзор мавжуд. Айни пайтда уюшмада гагала-хашак ва табиий пичан жамғариш қизгин давом этмоқда.

Уюшмадаги саккизта ширкатнинг ҳаммасида бу ишга астойдил киришилган. Мавжуд техника, ишчи кучидан унумли фойдаланишлар. Пичан тайёрлаётганлар моддий жиҳатдан рағбатлантириб турилибди. Уларнинг унумли ишларини ва дам олиши учун шарт-шароит яратилган. Шў боис иш қизгин давом этмоқда. Ҳозирчага 1077 тонна пичан, 1300 тонна сенаж жамғарилиди.

— Жорий йил озуқа жамғариш учун ниҳоятда қўлай келди, — дейди ширкатлар уюшмаси бош зоотехниги Баҳром Султонназаров. — Мақсадимиз қиш учун талабдан бирмунча ортиқроқ даражада ема-хашак тайёрлашдир. Ҳозир сомон жамғаришга ҳам киришилди. 2400 тонна сомон жамғариш режа қилиб белгиланган. Бу албатта удаланади.

Туманининг бошқа хўжаликлариди ҳам озуқа жамғариш қизгин олиб бориляпти. Шў кунгача 1978 тонна дағал-хашак, 477 тонна сомон, 4603 тонна сенаж тайёрланди.

Х. БОЛТАЕВ.

Бўстонлик туманидаги Боймирзаев номли жамоа хўжалик юритишининг янги усули, яъни оқиқ турдаги ҳиссадорлик жамиятига ўтгач, ижобий ўзгаришлар тезда кўзга ташлана бошлади. Тўғри, мулк шаклининг ўзгарганлигига унча кўп бўлгани йўқ. Лекин шундай бўлса-да, иқтисодиёт мустаҳкамланиб, йилдан-йилга даромад олиш қўпайиб бормоқда. Ҳиссадорлар девиден ҳам ола бошладилар. Жамоа янги иш усулида ишлаб бошлагандан бери уч миллион сўм соф фойда олинди. Энг муҳими, жамиятнинг барча тармоқларида иш яхши йўлга қўйилган. Кўрсаткичлар яхшиланиб бормоқда.

СУРАТДА: жамиятнинг чорвачилик фермасида. Р. НУРИДИНОВ олган сурат (ЎЗА).

ТИКЛАНИШ ПАЛМАСИ

Иқтисодий ислохотларнинг машаққатли жараён эканилиги ҳеч қимга сир эмас. Лекин дарв талаблари турри анланган жойларда аҳвол кун сайин янгилаб бормоқда. Чунончи, «Уз-мева-сабзавот-узумасаноат» уюшмаси таркибига кирувчи қорхона ва хўжаликлар жорий йилнинг биринчи ярмида утган йилнинг шу дарига нисбатан саноат маҳсулотли ишлаб чиқариш 413 миллион сўмга, халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш 1,514 миллион сўмга қўпайтирди. Уси шартларини мав равишда 112,6 ва 124,7 фоизни ташкил этиди. Меҳнат унумдорлиги ҳам утган йилга нисбатан 19,7 фоизга ошди.

Экспортта маҳсулот сотиш ҳам бироз қўпайди. Айниқса қишлоқ хужалигида бу йил ҳосилининг чўи хар қачонидан ҳам салмоқли. Ҳозирчага 89 минг гектардан кўпроқ майдондаги гагала ўрлиб олинди. Ҳосилдорлик уртача 30,1 центнердан кўпроқни ташкил этиди. Етиштирилган мева-сабзавот ва картошка маҳсулотларини йиғиб-териб олишга қизгин киришилди. Шў кунга қадар 45 минг тонна хўл мева, сабзавот ва картошка сотилди.

Эришилган ютуқлар билан бир қаторда ечимини қўяётган муаммолар, қамчиликлар ҳам йўқ эмас. Айниқса чорвачиликда хўжалик юритиш ишлари турри йўлга қўйилганлиги сабабли қорамол баш сони 11 минг 400, қўй ва эчкилар 13 минг 200, паррандалар 17 минг бошга қамайган. Бу соҳада йил қўйилган нуқсонларни бартараф этиш юзасидан жиждий чоралар қуришмоқда.

Маҳсулотни қайта ишлаш қорхоналарида ҳам манзара бир хил эмас. Утган йилга нисбатан консерва ишлаб чиқариш 1,5 минг тоннага, қоньяк 9 минг ва спирт ишлаб чиқариш 13 минг декалитрга қамайган. Нукус, Андижон, Асака, Ғаллозор, Каттақўрғон, Самарқанд консерва заводлари, Бўлунгур вино комбинати, Сариев, Янгийўл шараб қорхоналари ишлаб чиқариш сурьятларини анча пасайтириб юборишган.

Қорхона ва хўжаликларнинг тула кўч билан ишлашларида айланма маблағларнинг этишмаслиги асосий ҳовлардан биридир. Ҳисоб-китобларнинг бозор муносабатлари тақозо этилган даражада пухта олиб таъминланганлиги натижасида дебиторлик

ий ўзгаришлардан бири чет эл сармояларини тармоққа жалб қилиш бўйича махсус дастур ишлаб чиқилиб, амалиётга жорий қилина бошланганлиги. Четта маҳсулот экспорт қилиш ва хориждан келтириладиган маҳсулотларни ўзимизда ишлаб чиқариш йўлга қўйиш юзасидан ишлаб чиқилган ишбу дастур 2000 йилгача муқаррабланган бўлиб, 273 миллион АҚШ доллари микдориди сармояни соҳага жалб этишга қаратилган. 1997-98 йиллар ичида 110,5 миллион доллар микдориди сармоялар ўзлаштирилди.

Муҳими шундаки, бу умумий рақамлар эмас. Сармоялар муайян қорхоналар учун иш дастурига айланган. Жумладан, Вазирлар Маҳкамасининг қарорига қўра уюшма таркибига «Болага» таомлари ҳолининг компанияси ташкил этилди. У Ғазакент, Каттақўрғон, Янгийўл консерва заводлари базасида мева-сабзавотлардан бошлар учун озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқаради. Бундан ташқари, хорижий сармоядорлар ишгироскида

иккита қўшма қорхона ташкил этилди. Умуман 28 лойиҳа асосида қайта ишлаш қорхоналарини замонавий технологиялар билан қурулантириш юзасидан ишлар олиб боришмоқда.

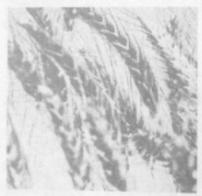
Ачқинариси шундаки, бу истиқболли лойиҳалар айрим раҳбарларнинг боқибегамлиги тўғрисида жалаллик билан амалда ошмиш қийин бўлмоқда. Юзга келган имкониятлардан озиқона фойдаланиш урнига бу борда соғуққонлик қилинаётганлигига ҳеч гулуниб бўлмайди.

«Уз-мева-сабзавот-узумасаноат» уюшмасининг ярим йиллик иш натижаларига баъизланган йилги ишларида бошқа масалалар ҳам атрофида таҳлил этилди ва тегишли чора-тадбирлар белгиланди. Уйдаимизки, тикланадиган жараёнини бошдан кечиришга уюшма таркибига кирувчи қорхона ва хўжаликларнинг иккинчи ярим йилдаги фаолияти янада самарали ақунланади.

Ш. МУҲАМЕДОВ.

Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг олти йиллиги шарафига

САРА ДОНДАН КАТТА ХИРМОН

Кейинги пайтларда Бахористон тумани «Чандир» жамоа-шаркат иш-хўжалигидаги ибратли йиллар ҳақида кўп гапиринишяпти.

Бу йил олдинги йилларга нисбатан мул галла етиштирилди.

Ғузларнинг ривож яхши. Озуқа экинларидан ҳам юқори ҳосил олинди.

Яқинда хужалик галлакорлари ҳузурда будлик. Ҳамроҳим, бошқарув раиси Абрўй Роҳатов бугунги ишлар ва келгуси режалар ҳақида сузлаб беради.

— Мавжуд 638 гектар

да бугдойнинг «Санзор-8» навини етиштирдик. 1975 тонна дон йиғиштириб 1058 тоннасини давлатга сотиш режалаштирилган. Ҳосилдорлик гектар ҳисобига уртача 38 центнердан тушяпти. Ундан ошираётганлар ҳам бор.

Рупарамизда галла ураётган комбайн ақинлашиб қолган эди. Комбайндан тушиб бўй, қорамгаз киши турчи боз томон юрди. Қўл олишдик. Ҳали раис мақтаган Муродгелли Оллоқулов экан. У тажрибали комбайнчи Бахтиёр Восиев билан бирга кунига 10—12 гектардаги ҳосилни уриб-ячиб олишяётганини айтиди. Бугунгача улар урган жами майдон 180 гектарга яқинлашибди.

— Рузгордан кунглингиз тўқми?

— Албатта. Курсатишяётган гамхурликдан мамнунимиз. Мавсум олдида ҳар бир комбайнчига ҳужалик 3 минг сумдан пул ва бир қондан ун берганди. Урим-йиғимга киририлгандан буён икки қондан ун ва усимлик ёғи тарқатишди. Иш ҳақини вақтида олаётимиз. Далада шароит яхши.

— Техник хизмат дала бошига кучирилган, — деди хужалик механиги Аваз Бобонов. — Кучма устaxonа, икки нафар чилангар, пайвандлаш қурилмаси ердამга доим шай.

Урим бораётган пайкалда қанчадан ҳосил чиқаятган билан қизиқдик. Хонгелди Ризаев бригадасига қарашли бу майдонларда гектарига 35—38 центнердан дон йиғиштирилаётган экан. Бахтиёр Восиев, Қулдош Панжиев сингари чаптаст комбайнчилар мавсум бошидан бун пешқадамликни қўлдан беришмаптир. Энг юқори курсаткича эришган, ризқ-рузимнинг бир миққолини ҳам нест-нобуд бўлишига йул қўймаган комбайнчи мавсум охирида бир тонна дон бепул берилиши кузга тугтилган.

Хужаликда бугун-эрта мавсум ниҳоясига етди. Дон омборхона ҳовлисида қурилган, қабул пунктига топширилмоқда. Бу борада Турдибой Ҳамроев, Давлат Абулов, Эгам Роҳатов сингари ҳайдовчилар жонбозлик курсатишяпти.

Хамид ПИРИМКУЛОВ.

Хужаликда бугун-эрта мавсум ниҳоясига етди. Дон омборхона ҳовлисида қурилган, қабул пунктига топширилмоқда. Бу борада Турдибой Ҳамроев, Давлат Абулов, Эгам Роҳатов сингари ҳайдовчилар жонбозлик курсатишяпти.

Хужаликда бугун-эрта мавсум ниҳоясига етди. Дон омборхона ҳовлисида қурилган, қабул пунктига топширилмоқда. Бу борада Турдибой Ҳамроев, Давлат Абулов, Эгам Роҳатов сингари ҳайдовчилар жонбозлик курсатишяпти.

Хамид ПИРИМКУЛОВ.

Ғаллан бўласа қўшқ ҳам уз-ўзаян қўйиб келавар экан, деган доимий хужалик ҳаққини доннинг ўзи тасвирлаб турибди. Эз-юрт дастурхонини тўқиб қилиш истагида астутойдик меҳнат қилаётган Муборак туманидаги Б. Саидов номи жамоа-шаркат хужалиги аъзолари биринчилардан бўлиб давлатга галла сотиш шартини бажардилар. Давлат қабул пунктига 2942 тоннадан ортиқроқ сара дон етказиб берилди.

Суратла: (чандан унта) хужаликнинг бош муҳалифи Ш. Тўев ва ширкат раислари Ш. Ҳайитов, Х. Тўев ҳамда комбайнчи Т. Ҳамроевлар галла-эрта.

Шошмурад Топмураев ҳам Муборак туманидаги «Гулстан» жамоа хужалигининг янги комбайнчиларидан бири ҳисобланади. У мавсум давомида ҳаммаслари уртасида ташкил этилган узаро меҳнат баҳсияда иштирок этиб, хужалик аҳлининг ҳурмат-эътиборини қозонди.

Суратла: Ш. Топмураев.

3. РАҲМАТУЛЛАЕВ олган суратлар.

ТУҲФА

Сирларё туманидаги Оқунбобоев номи жамоа хужалиги деҳқонлари 401 гектар майдондан мул ҳосил ундиришди. Улар бу йил 1480 тонна дон тайёрлашга аҳд қилишган. Шундан 844 тоннасини давлатга сотишди.

Оилавий ижарачилардан Бахтиёр Ражабов 50, Икром Наврўзов 42, Ойил Ортиққовлар 41 центнерлик маррани забот этишди.

Ғалладан бўлган майдонлар пешма-пеш ҳайқилди, 15 гектарига поляк, 35 гектарига сабзот маҳсулотлари еклиди.

Пахтакорлар ҳам саратонда юқори ҳосил тулашга ҳаракат қилишмоқда. Ғузлар тург марта ишловдан чиқарилиб, бир марта оби-ҳаётқа қондирилди.

Экинга ишлов берилди 11 та механизатор, ишқорларни чилла сувиға қондиришда 50 та сувиға фидокорона меҳнат қилляпти. Хайришас Тўйчиева, Келибек Жўраев, Шокир Зариповлар етакчилигидаги бригадаларда дала умумлари сифатли адо этиляпти. Сувичалардан Комол Бобоев, Ойил Маликов, Алиқул Каримов, Рамизул Ортинбобоевлар мавжуд майдонларга иккинчи оби-ҳаёт тарашга жонбозлик қўрсатмоқда. Сифатли ишловдан чиқарилган ғузларнинг кун сайи баранж ривожланишида Турди Шарипов Қўчқор Худойкулов, Эргаш Сатторов, Урал Аширлариев сингари механизаторларнинг муносиб хизматлари бор.

— Деҳқонларимиз ишқорларни қабул ардоғида парваринлаб, саратон сувиға қониб, кўш нуридан баҳра олиши учун фидокорона меҳнат қилаётганликларини туғайли усимлик ривож қўзи кувиятмоқда, — дейди хужалик бошқаруви раиси Исқоқ Қўшқобов.

Э. ТўЛАГАНОВ, «Кишлоқ ҳаёти» мухбири

Хозир қаерда бўлманг ва қим билан суҳбатлашманг — «Бу йил галланинг йили келди...» деган гапни эшитасиз. Бу — албатта, кунгли уйини ерут туйғуларга тудирди. Не бахти, келажат буюк давлат — Ўзбекистонимизнинг иқтисодиётини кутаришда, элимиз дастурхонини нон ва нон маҳсулотлари билан сероб қилишда деҳқончиликни, унинг устувор тармоғини — галлачиликни ривожлантириш муҳим аҳамият касб этади. Эндликда пахтазорларга тугаш — сугориладиган майдонларда кўпроқ галла етиштириш табиий ҳолга айланди. Йилнинг кузусида шу нарса равшан, қувончли — галлазорларимизда ҳосил чути баянда, юқори ҳосилдорликни аке эттирувчи рақамлар дилини равшан этади. Шу уринда республикамиз кишлоқ хужалигининг пуфзузини оширишда хорижий мамлакатлар билан узаро иқтисодий ҳамкорлик кейинги йилларга узининг ажойиб самараларини бераётганлигини айтиб ўтиш жоиз. Мана, мисол: Самарқанд вилоятининг Пайариқ туманида «Элита» уруғчилик «Ўзбекистон — Ирландия» қўшма корхонаси ана шундай ҳамкорликнинг самараси сифатида фаолият курсатапти.

Чиндан ҳам сара уруғининг хосияти бекиес. Халқимиз ибораси билан айтганда, палаги тоза ҳар қандай нарса яхшилик алома-

тидир. Бу, айниқса, уруғчиликда муҳим аҳамият касб этади. Президентимиз бу борада ҳам кенг қамровли тadbирларни ўтказишга эътиборни қаратаётганлиги, элита уруғчилиги тайёрлашга иқтисодлаштирилган хужаликлар ташкил этиб, уларнинг фаолиятини замон талабларига мос ва ҳаммадан йўлга қўйиш зарурлиги ҳуусида нуфузли анжуманларда қайта-қайта таъкидлаётганлиги бежиз эмас. Мана шундай эъзулик куртакларининг буй курсатиб, амалдаги ижросининг тантанаси биз юқорида тилга олган туман мисолида эъзуинг дастлабки натижаларини куз-куз этапти. Бундан факат фахрлилик ва қувонч, шунинг баробарида бу хайрли ишни қўтлаган ҳолда унинг тажрибасини республикамизга кенг ёйиш зарур.

Пайариқ тумани ҳокими Абдулла Қаршиевич Бутасев билан суҳбатимиз чоғида шу нарсага амин бўлдикки, Нейматхон Ибрагимов ва Абдусид Эрхоновлар раҳбарлик қилаётган «Пахтакор» ва «Деҳқонобод» хужаликларини далаларида бу йил айниқса галладан мул ҳосил туллади.

— Деҳқонларимиз билан бир суҳбатлашиб кўринг, — деди Абдулла Қаршиевич. — Туманимиздаги «Элита» уруғчилик «Ўзбекистон — Ирландия» қўшма корхонаси ва бу икки хужалик деҳқонлари уртасидаги ҳамкорлик самарали бўляпти.

— Биласизми, — деди ҳоким уринбосари Акбар Сайдиев йул-йўлақай суҳбат-

да. — Бултур сентябрь ва октябрь ойларида 1000 гектар сугориладиган майдонга сифатли қилиб барака уруғи қадангиз. Ғалла экин учун майдонларни «Элита» уруғчилик «Ўзбекистон — Ирландия» қўшма корхонаси мутахассислари тавсияси билан тағлайманми. Бу — «Пахтакор» жамоа хужалигида — 550 гектар, «Деҳқонобод»да эса 450 гектарни ташкил этади. Шунинг айтиш керакки, юқоридаги мавжуд майдонларга жами 200 тонна уруғлик сарфланди. Бугдойнинг кўпроқ «Улуғбек — 600» навини танлаб эканмиз. Минг гектар

тутининг профессори Турақул Хужақулов ҳамда туман раҳбарлари ва кўпчи қўрган тажрибали деҳқонларнинг ҳам фикри шундай!

Ҳосилни қисқа муддатларда, аниқроғи, 21 иш кунинда уриб-йиғиб олиш пухта режалаштирилган. Туман машина-трактор парки директори Қарипбой Избосаров ва у бошқик жамоа аъзолари 77 та урим комбайнини мавсумга пухта ҳозирлашгани айди муқдло бўлди. Шулардан 10 таси Америкадан келтирилган «Кей» русумли комбайнлар. Бу техниканинг ҳаммаси тулқ ишга тушган қушларда

си Шуҳратжон Обиловнинг хабар беришича, шу кунларда галла урим-йиғими ҳамма хужаликларда қизгин бораляпти.

— «Пахтакор» ва «Деҳқонобод»да, яъни «Элита» уруғчилик «Ўзбекистон — Ирландия» қўшма корхонаси тасаруфчилиги галла майдонларини манзара қалай? — сураймиз туман ҳокимлиги вакилидан.

— Э, аур! — уктам ва қувонч туйғусида овоз келди теллофондан. — Сиз билган «Пахтакор»да ҳам, «Деҳқонобод»да ҳам уруғчиликка эклан галлани урин аъло даражада! Айниқса ҳосил чуғини-

нг мултигини айтмайси!!! 6 та комбайн шидлат билан ишляпти. Хозиргача 600 гектари, яъни 60 фоизи саранжомлаб олинди. Шу ерда ишляётган 2 та «Кей» урим сурыатиға сурыат қўшяпти. Шуниси қувончлики, уруғлик дон жағарини буйича дастлабки режа аллақачон ортда қолди. Шу кунгача уруғлик ҳисобига тайёрланган ялпи маҳсулот 4 минг тоннадан ошиб кетди. Сара уруғчиликнинг ҳаммаси «Деҳқонобод» жамоа хужалиги ҳудудига хирмонга сифатли қилиб жам-

ланаяпти. Уруғлик галла жағариш ҳамон қизгин. Бунда маҳсулти — асосий мезон ва бирламчи шарт қилиб белгиланган. Туманимизда уруғчилик муаммосининг муваффақиятли ҳал этилишига муҳим ва жиддий қадим қўйилиши, ҳаммамизнинг бирдек қувонч-тирмоқда, албатта.

Шу уринда бир нарсани алоҳида қайд этмоқ жоиз. Урим мавсуми олдида туман ҳокими маҳсус фармойиш қабул қилди. Унга қура галлачиликда ҳосилдорликни тектарига 50 центнер ва ундан оширган жамоага «ТИКО» энгил автомашинаси, 45 центнердан оширганга «ДЭУ» видео иккилти, 40 центнердан зиёдроқ хирмон уйганга рангли телевизор, шунингдек, ҳосилдорликни 35 центнерга етказганларга ҳам узига ҳос мукофот ажратилиши қўзда тутилган.

Туманда галлазорларнинг асосий қисмини дамкор майдонлар ташкил этилиши юқоридаги рақамларнинг эътиборда қўйилди. Хозир ана шу дамкор майдонлардаги галлани тезроқ ва нест-нобуд қилмасдан йиғиштириб олишга буюн қучимқониятлар сафарбар этилган. 60 та комбайн, шу жумладан 5 та «Кей» галлазорларда жаллов уриб ишляпти. Америкадан келтирилган янги урим техникисини бошқарётган механизатор Ҳазрат Эрназаров шу кунларда «Халқобод» ижа-

ра хужалиги галлазорларини эришиб меҳнат қилляпти. Шунингдек унинг ҳаммаси Бектемир Янгинбоев ҳам урим сурыатиға сурыат қўшишда алоҳида гайрат-шижорат курсатапти. Уларнинг ҳар бири кунига 20-25 гектарга сугориладиган майдонлардаги галлани уришган бўлса, бугунги кунда дамкорларда ҳам сурыат отиға қамчи босишяпти. Шунингдек Баҳодир Турғунбоев, Саттор Пиримқулов, Омон Элибоев, Арзқул Қаршиев, Дустбек Қуролов сингари бошқа комбайнчилар ҳам унум билан меҳнат қилишиб, хирмонга қайта киритишяпти. Мавсумда пешқадамлар сафига бораётган «Самарқанд» — хужалик бошқаруви раиси Шоди Қўчқоров, «Наваҳор» — раҳбари Мамабайим Қўлионов, Боил Ҳасанов номи — етакчиси Баҳодир Темиров, «Ўзбекистон» — сартори Тинчлик Азимов, жамоа хужаликларини ҳосилдорлик ҳам юқори бўляпти.

Иншооллох, галлакорнинг сара дони — элининг ризқу рузи — нони. Ана шу беназир бойлигимизга бойлик қўшилса — қандай яхши!

Абдулла ТУРДИЕВ, «Кишлоқ ҳаёти» маҳсус мухбири.

Юқори Чирчиқдан икки хабар

БОЛАЖОН РАҲБАРЛАР

Бугунги кунда «Олга» жамоа хужалиги бошқаруви раиси Нуриддин Шералиев билан Жамбул Фуқаровлар йилнинг Ойил Пулатовларини шундай дейишяпти. Бу бежиз, эмас. Чунки, шу раҳбарларнинг бевосита саъй-ҳаракатлари туғайли 17-урта мактаб тула таъмирлашдан чиқарилиб, янги ўқув йилига шай қилиб қўйилди. 18 синфхона, қоридорлар бўлиб, оқланди. Шуниси диққатга سازоворки, бунда ноёб бўёк ва оҳқалар ишлятилди. Мактаб жамоаси, ота-оналар бу гамхурликка жавабдан узарга миннатдорчилик биддирилди.

ЁШИПАР ГУВОҲНОМА ОЛИШДИ

Кишлоқ хужалигини механизаторлариз тасаввур этиш қийин. Шу бондан ҳам «Дустлик» хиссалорлик жамияти бошқаруви механизатор кадрлар тайёрлашга алоҳида эътибор берилмоқда.

Кўнчилик механизаторларини фахрий пенсияга чиқиб кетишди. — дейди хужаликнинг механизация бўйича бош муҳалифи Тоқибой Пирматов. — Уларнинг урини тулдирин мақсадида 4 ойлик гузар оқдик. Унда 45 нафар ёшлар ўқинди. Уларга ойига 825 сумдан стипендия ҳам туланди.

Бўлажак механизаторлар В. Ким, Роберт Ким, Валдиз Ким сингари етук мутахассислар мавсумда ўзини-ўзи яқинда ёш мутахассисларга гувоҳнома тантанали равишда топширилди. Улар бугунги кунда хужалик далаларида ишламоқдалар.

И. ХОЛТУРСУНОВ.

РАҚОБАТ ТОБЛАЙДИ

Республика иқтисодлаштирилган «Замин» давлат акционерлик-ипотека банк Самарқанд вилояти бўлимининг тулаши бошлаганига ҳали бир йил ҳам бўлгани йўқ. Жамоа қисқа муддат ичида вилоятдаги молия муассасалари орасида ўз ўрнини топди. Айни пайтда банкни вилоятнинг чекка туманларида ҳам яхши билишди. Хизмат кўрсатиш маданиятининг жаҳон талаблари даражасига кўтарилганлиги, хоймаларнинг ҳушму-малағили, қўшма хизмат турларига бошқаларга қараганда кам ҳақ олинаётганлиги, тури хил маслаҳатлар бериш йўлга қўйилганлиги, табиийки, мижозларни жалб этади. Шу боғ уларнинг сопи қисқа муддат ичида кескин ошди.

Банклар уртасида рақобат кучайган, бозор иқтисодиётига босқичма-босқич

ўтилаётган бугунги кунда бундай иккибий ўзгаришларни қўлга киритишнинг ўзи бўлмади, албатта. Вилоят ҳокимлиги, республика Марказий банкнинг вилоят бўлими банкни бино билан таъминлаш, унга зарур бўлган шарт-шароит яратиш, ҳулас, жамоанинг оёққа туриб, иқтисодиётини мустаҳкамлашга ердан бериб, қўлаб-қувватлаб турди.

Қуйида хизмат кўрсатиш маданиятининг замон талаблари даражасига кўтарилганлиги, банкнинг вилоят халқ хўжалигини мустаҳкамлашга қўшаётган ҳиссаси, муваффақият омиллари, ҳулас, банк тизимида амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳотлар тўғрисида ҳақон қилинади.

Тугриси, банк бўлими очилган вақтда вилоятдаги молия муассасалари уртасида рақобат қилиш, мижозларни жалб қилиш, жамоанинг ўз ўрнини топиб кетиши қийин эди. Бундан ташқари банк алоҳида тармоққа хизмат кўрсатишга иқтисодлашмагани: Бу жамоадан зарур бўлса, мижозларга маълум даражада имтиёзлар бериш, хизмат кўрсатиш маданиятининг замон талаблари даражасига олиб чиқини, мижозларга қўлай бўлган хизмат турларини қўлайитириш, иқтисодиётини мустаҳкам бўлган мижозларни жалб этишнинг талаб қилишди.

Банк худди шундай тарзда иш юритди. Дастлаб иқтисодиёт унча яхши бўлмаган бешта мижоз билан иш бошлади. Уларга бошқа молия муассасаларига нисбатан бирмунча паст нархда хизмат кўрсатиш, хизмат турларининг баъзиларига эса ҳақ олинмади. Масалан, ҳисоб-кисса хизмати учун паст фоизи ҳақ белгилашганлиги, бепул қасса хизмати курсатишганлиги, ипотека қарзи берилаётганлиги, қимматбаҳо қоғозлар билан ишляшнинг ниҳоятда яхши йўлга қўйилганлиги бунга мисол бўла олади. Натига ёмон бўлмади. Иш аста-секин юришганини сабабли мижозларнинг узлари банкка кела бошлади. Уларнинг сопи ҳам қисқа муддатда ошди. Айни пайтда жамоа 188 жисмоний ва юридик шахсга хизмат кўрсатмоқда.

Банк асосан иқтисодиётини мустаҳкам бўлган мижозларни узига олишга ҳаракат қилди. Албатта бунинг сабаби бор. Чунки мижознинг имконияти қанча яхши бўлса, бунинг банкка шунча фойдаси катта. Қисқа муддатда ана шундай мижозлар банкда ўз ҳисоб-рақамини очди. Самарқанд той қадлоқчи фабрикаси, «Самарқандбургас-боби» оғич турдаги ҳиссалорлик жамияти, вилоят кучмас мулк биржаси шу

лар жумласидандир. Қолган мижозлар корхона, қўшма корхона еки савдо шохобчаси бўлиб, унча йирик бўлма-са-да, лекин уларнинг ҳам иқтисодиёти мустаҳкам.

Ипотека кредити беришда ҳам муайян ижобий ишлар амалга оширилди. Қарз олувчининг имконияти, иқтисодиёти банк ҳолимлари томонидан батафсил урганмоқ-

да. Муассаса ташкил этилгандан бери ҳозиргача 1 миллион 520 минг сум миққорда ана шундай кредит ажратилди. Уларни тулаш муддати 3—5 йилни ташкил қилади. Берилаётган бошқа қарзларни қайтариш муддати бир ойдан унча оғайна бўлиб, бу ҳам мижозларга, ҳам банкка қўлайдир. Хозиргача шундай усулда 12 мижозга кредит ажратилган бўлиб, унинг умумий миққори 6 миллион 630 минг сумни ташкил қилади. Бундай қарзлар ўз вақтида қайтарилмоқда. Энг муҳими, кредитларнинг устама фоизи ишлаб чиқарини корхоналари учун бирмунча камдир.

Молия муассасасида деҳқон-фермер хужаликларига ҳам алоҳида эътибор бериляпти. Туртта мижоз фермер хужалиқи ҳисобланади. Ипотека кредитлари уларга ҳам ажратилмоқда. Вилоят товар ишлаб чиқарувчилар ва тadbиркорлар палатаси билан яқин ҳамкорликка иш олиб боришмоқда. Узоқ туманларнинг ипотека қарзини олишини истовчи фермерлар узларининг яшаб турган туманларидан палаталарга мувожаат қилиб, маслаҳат сурашди. Палаталар эса уз навбатига уларнинг ҳужжатларини олиб, урганлик банкка тавсия қилади. Банк ҳолимлари хизмат сафарига чиқиб, хужжатларини ўзига бориб ана бир бор урганлишди. Бундай қўлайлик ҳар икки томонга ҳам фойдали бўлиб, ишнинг ривожланишига ердан бермоқда. Каттакўрғон туманидаги «Усмон

қулобод», «Туман» деҳқон-фермер хужаликларига қорамол сотиб олиш учун ипотека қарзлари берилиди.

Банкда мижозларга яратилган шарт-шароит, бинонинг ташқи қўринишидан тортиб ичкарисининг дил билан безатишганлиги, ҳар бир хонадаги компьютер ва жижознинг ўз урнида турганлиги гуе кишини чет мамлакат-

лардаги банкка кириб қолгандай ҳис қилиши турган гап. Банк бошқарувчиси Ботир Нуруллаев бизни яратилган шарт-шароит, хоналар қандай жойлашганлиги билан таништирди. Одамлар билан суҳбатлашиб, қисқа фурсатда бинонинг шундай жиҳозланганлиги, яратилган шарт-шароитдан мамнун экинни қурдик.

— Мижозлар ишимизга яхши баҳо беришяётган экан, энг асосийси биз учун шу, — дейди Ботир Уткирович. — Тугриси, ишнинг дастлаб бошланган вақтимиз баъзилар билан вақтининг оёққа туриб, ривожланиб кетишга унчаллик ишонимиздади. Нафислаб иришга айтадиган бўлсак, уш пайтда вилоятдаги бир неча банклар уртасида иш бошлашнинг ўзи яраша масъуляти ҳам бор эди. Лекин биз ишнинг изланиш, баъзан таваккал қилиб йўлга қўйишдан бошладик. Бир суз билан айтганда, иқтисодиётини мустаҳкамлаш учун турли хил имтиёзлик хизмат турларини қўлдидик.

Молия муассасаси ўз низомига қура иқтисодиётини мустаҳкамлаш мақсадида қимматбаҳо қоғозлар бозорини пухта урганиб, ўз ақилларини ишкарини чикарди. Уларнинг қиймати 6 миллион 612 минг сумни ташкил қилади. Қимматбаҳо қоғозлар жамоанинг ўз мижозлари, шунингдек четдаги юридик ва жисмоний шахсларга сотилди. Бундай изланиш, табиийки, банк иқтисодиётини мустаҳкамлашга ердан берди.

Хуллас, «Замин» банкнинг Самарқанд вилоятида амалга ошираётган ишлари, иқтисодий ислоҳотларнинг иққол самара бераётганлиги тажрибасини оммалаштирса арзийди. Жамоа қисқа муддат ичида рақобатни енгиб, иқтисодиётини яқинлаб, ўз ўрнини топди. Энг муҳими хозир банкнинг номини қуччилик ҳурмат билан тилга олади. Табиийки, бунда вилоят бўлими жамоасининг ҳам катта хизмати бор.

Х. КАРИМОВ, «Кишлоқ ҳаёти» мухбири.

Тажрибакорлар даласида

ра хужалиги галлазорларини эришиб меҳнат қилляпти. Шунингдек унинг ҳаммаси Бектемир Янгинбоев ҳам урим сурыатиға сурыат қўшишда алоҳида гайрат-шижорат курсатапти. Уларнинг ҳар бири кунига 20-25 гектарга сугориладиган майдонлардаги галлани уришган бўлса, бугунги кунда дамкорларда ҳам сурыат отиға қамчи босишяпти. Шунингдек Баҳодир Турғунбоев, Саттор Пиримқулов, Омон Элибоев, Арзқул Қаршиев, Дустбек Қуролов сингари бошқа комбайнчилар ҳам унум билан меҳнат қилишиб, хирмонга қайта киритишяпти. Мавсумда пешқадамлар сафига бораётган «Самарқанд» — хужалик бошқаруви раиси Шоди Қўчқоров, «Наваҳор» — раҳбари Мамабайим Қўлионов, Боил Ҳасанов номи — етакчиси Баҳодир Темиров, «Ўзбекистон» — сартори Тинчлик Азимов, жамоа хужаликларини ҳосилдорлик ҳам юқори бўляпти.

Иншооллох, галлакорнинг сара дони — элининг ризқу рузи — нони. Ана шу беназир бойлигимизга бойлик қўшилса — қандай яхши!

Абдулла ТУРДИЕВ, «Кишлоқ ҳаёти» маҳсус мухбири.

ЯНГИ НАВ. ХОСИЯТИ

майдондаги галланинг шу йилги ҳосилдан туманимизга 700 тонна сара уруғлик қолдирини мулжалланган. Уруғчиликнинг эҳтижидан ортигини эса бошқа туманларга сотамиз. Аниқ ҳисоб-китобларимизга қура, туманимиз буйича тайёрланган жами уруғлик 4 минг тоннадан ошиб кетди.

«Элита» уруғчилик «Ўзбекистон — Ирландия» қўшма корхонаси президентини Вафохон Солиев, корхона бош директори Мавсум Усмонов, илмий консультант, Самарқанд кишлоқ хужалиги инсти-

турнинг профессори Турақул Хужақулов ҳамда туман раҳбарлари ва кўпчи қўрган тажрибали деҳқонларнинг ҳам фикри шундай!

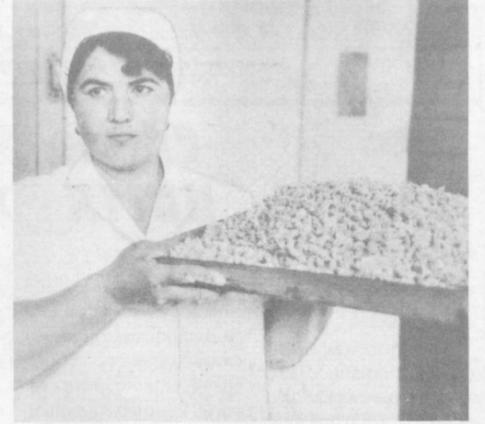
Ҳосилни қисқа муддатларда,

АСАД

Тақвим

— Қўлинг дард кўрмасин!
 Новвой учун бундан ортиқ саодат бўлмаса керак. Не бахтки, Янгийул туманидаги Одил Бекхўжаев номли нон маҳсулотлари ишлаб чиқариш комбинати фаоллигини мижозлар мамнун. Комбинатда 120 мутахассис ва ишчи меҳнат қилади.
 — Яқиндан бошлаб музқаймоқ ва лимонад ишлаб чиқариш ҳам йўлга қўйилди, — дейди бошлиқ муовини Махсуд Махмудов. — Шунингдек макарон ишлаб чиқарувчи дастгоҳ ўрнатилди.
 Суратларда: 1. Новвой Гулбахор Назарова ва экспедитор Исмаил Йўлдошев. 2. Макарон деҳи ишчиси Хабиба Мелибоева.

Х. МИРЗАКАРИМОВ олган суратлар.

Илк ёзи бўлмиш саратон эндиликда орда қолиб, 21 июндан бошлаб, унинг уринини асад эгаллади. Ҳа: Ой кетидан — ой келар. Йил кетидан — йил. Фурсатдан фойдаланган — муродга етар,

Бой берган — етолмай кетар. Дарвоқе, ҳаёт ҳам, умр ҳам, куну ойю йиллар ҳам, аслида: «Оҳар сув деганлари шу. Ҳа, бунда фақат чинакам дехқонча омилкорлик асқотади.

Хуллас, асада ёз авжида, қоқ палласида бўлади, шунга қараб, барча дехқончилиги боғбончилик, чорвачилик юмушлари ҳам майжланади.

Бу пайтдаги бош амал: **Асад — экиннинг ясади!** деган ҳикматда жохир.

Эндиликда барча асосий экинлар, боринги, уларнинг «пири» бўлмиш гузани сугориш ҳам, асосан тугалланиб, барча юмушлар бор—бур ҳосилни ясашига қаратилади. Чунончи, ҳар жиҳатдан расаматли ишлов беришми, экинларни уташу ятаналашми, поялар бутлигини таъминлаш — бари ҳосилдорлигини оширишга қаратилган буладики:

Асадининг бир куну — ўн кунни боқар, — дегани ҳам, шундан.

40 кунлик ёзи чилланинг кейинги 15 куну асада тўғри келадики, бу паллада боғзорлару полизорлардаги сархил ноз—неъматлар обдон шира—шарбат касб этиб, шакару асални ҳам доғда қолдиради.

Чунончи, тилими тилини ёрар қовун—тарвузлар дейсизми, анжир шарфтолилар, ноку нашватилар, хусайнио ҳасайни узумлар дейсизми, эҳ—ҳс...

Бу пайтдаги қовунлардан бирининг: «Асати» номли машҳурлигини айтмайсизми. Ранги зару офтобла баҳлашшини қувверингу, ажойиб нақшдор турларида бир алоҳида нигоҳ қаданг, у, аслида, нақшдор турмас, балки яратганининг ажиб бир сирли-синоатли, битикидурким, буни фақат соҳиби миришкор биледи, холос. Ажабмас, бир кун келиб, у битикни чинакамга уқий оладиганлар чиқиб қолса.

Келинг, анжир бобида ҳақиқат-ла йўрилган куп ҳикоятлардан, бу уринда елгиз биттасини келтириб утайлик.

Одам Ато-ла Момб Ҳаво дунёга келганларида, қарасаларки, қип яланғоллар, баданларини бекитиш-чун ҳеч либос йўқ. Шунда барча дархатлар барглари кузатарканлар, голибо, бир дархатнинг катта—катта баргларида дуч келиб, аини шу барглардан устларини етиб олганлар. Бу—айни анжир эди.

Шу-шу, бу мевага Хизр назар солганки, натижада, уни тановул қилинганда мутлақо бечикит бари-бириси жисминга сингиб кетадикки, узга ноз—неъматлар, бундай ҳосиятдан маҳрумдир.

Келинг энди, қовун навларидан бўлмиш «Оби новвот» ҳақидаги назимий тавсифлардан бир парча келтирайлик:

**Номинг дерлар: «Оби новвот»,
 Битган еринг: манзил обод;
 Бир тилиминг еган дегай;
 «Экканга минг бир раҳмат!»
 Хуллас;
 Баракали ёз келганда,
 Қиш озунинг ҳозирла;
 Билки, ёз ўтар ҳадемай,
 Қайноқ, иш, наво, соз ила!**

Р. ЖУМАНИЕЗОВ.

ТУПРОФИ ОЛТИН ВОҲА

Сурхон водийсининг саҳий қуеши йилга уч ҳосил олишга имкон беради. Лекин бунинг узи бўлмайди. Куп нараса мутахассисларга, уларнинг тупроқ унумдорлигини оқилона фойдалана билан баравар юзга келган тушунчадир. Зеро, асл дехқон доимо табиғатдаги воқеа—ҳодисаларни кузатиб борган, қайси иқлим шароитида ҳосил қандай бўлишини урганиб, шунга мос иш

эспертиза, самарадорлик ва тежамкорлик, экологик жиҳатдан тоза маҳсулот каби тушунчалар таомилдан кенг урин олмакда. Холбуки, аслида буларнинг ҳеч қайси бири янгилик эмас. Аслида мониторинг дехқончилик билан баравар юзга келган тушунчадир. Зеро, асл дехқон доимо табиғатдаги воқеа—ҳодисаларни кузатиб борган, қайси иқлим шароитида ҳосил қандай бўлишини урганиб, шунга мос иш

сурхон қорақули тайерлашга соз.

Сурхондаре воҳсининг энг жазирама жойларидан бири булган Сайхонда чўпонлар қорақул қуйлари боқишади. Уларнинг қўзичоқлари шундай чиройли қўриниш касб этидики, дуне бозориде териси олтинга тенгдир. Майда жингалак, ипадек товланиб турувчи бу юнлар бебаҳолир.

Интичка толали пахта ҳам ноеб экинлардандир. Агар бундай гуздан олдин ердаги озиқ моддаларни қўпайтирадиган экинлар экилса, мул ҳосилга сузсиз замин яратилади. Хуллас, Сурхон воҳсининг иқлим шароити, тупроқидан оқилона фойдаланилса, у мустақил Узбекистонимизнинг туқинчилик манбаларидан бирига айлиниши турган гап.

**А.ПИРИМУКОВ,
 Тош ДАУ
 тупроқшунослик, агрохимия
 ва ўсимликларни химоя
 қилиш факультети
 декани.
 А.ЛЕСНЯК
 ботаника ва табиғатни
 муҳофаза қилиш
 кафедраси доценти.**

Табиат ва инсон

тутишга ҳаракат қилган. Мониторинг дегани аини шунинг эди. Туғри, бугунги кунда инсон иқлим шароитларини кузатишга имкон бўлган, қайси иқлим шароитида ҳосил қандай бўлишини урганиб, шунга мос иш

рич жойда олиб бормоқ лозим. Интичка бир гектар майдонда бир неча тонна озиқ моддаларни йиғиши мумкин. Агар маккажухори, оқжухори, судан ути билан қўшиб экилса, тупроқдаги азотнинг умумий миқдори ошади, гумус таркиби яхшиланади. Натижада табиий равишда юзга келган тупроқ унумдорлиги йил давомида ям-яшил ем-хашак етиштиришга имкон беради. Бу айниса тилларанг

Шингил сабоқлар

ЁЗ ЧИЛЛАСИ

Чилла, бу қирқ кун деганлари, аммо, унинг ҳар бир куну дехқон учун қимматли. Унинг биринчи ярмида экиб қолган ютади; чунки бу пайтда қуёш тафти билан экин маромига етиб пилшади. Кей экинлари эса кеч...

Шу ҳақда машҳур дехқон Мурод Буваддан қолган бир ҳикоят бор: чилланинг охири қирқинчи куну ҳўксиз, омот тегмай юрган бир камбағал йигитга ўша нарсалар тегиб қолиб, ноилжондан ё мош, ё тарик экиларкан. Куннинг иккинчи ярмида тарик экиб бўлиб, ҳўксизга ёғоч омончи судратиб хомуш қайтаётган йигит Мурод Буваддан сўради:

— Ота, айтгин—чи, ҳозир еримга тарик сепаб келаяман, пилшадими ё йўқми?

— Болам, кантингдаги сўнги тарикни сочганингда қуёш қаерда эди?

— Қоқ тепамда, фарбга томон қийшайиб оғаётган эди, чамалади.

— Агар шу пайтдан ярим дақиқа аввал сепган доиларинг ерга тушган бўлса, униб чиқарди. Бордию ҳўксизнинг курагида қолиб, бир оз вақт ўтиб, юмалаб тушканилар бўлса, пилшичи гумон; бор, болам, бахтинга эртаги кун, ёзининг қолган кунлари ҳам иссиқ келсин, кўп ўқинма, биз ҳам сента ўшаб қийналиб, хўрликдан аста—секин пилшиб дехқон бўлганмиз.

БЕДА ЎРИМИ

Дехқончилик зарурий экинлардан бири беда ҳисобланади, ҳайвонлар учун озуқа бирлиги бўлишидан ташқари, пахта билан алмашлаб экишда ҳам аҳамиятли. Эрта баҳорда экинган беда ёмғирлар нами билан тўлиқ униб чиқлади.

Ота — боболаримиз бу экин уруғини авайлаб сақлаб, қай вақтда экиш, қачон ўриш ҳақида турлича фойдали маслаҳатлар берганлар. Ҳозирда ҳам тadbirkor дехқон бир мавсумда 5-6 ўрим олади, судраларини эса 3-4 ўрим билан қолиб кетади. Гектаридан олинадиган ҳосил чўти ҳам ҳар хил.

Бу хусусида қадимдан қолган бир ҳикоятни мисол келтирмоқчиман: Бойга бир йигит ишга ёлланиб келганда, бой унга 5 таноо бедани ўриш ва йиғишни шартлашган, қачон йиғиштириб тугатсанг, ҳақининг олиб кетавер деган.

Бечора йигит қийналиб, терлаб—пишиб бедани қиритишга, илдиришга етказиб ўраётганда бир мўсафид ота ўтиб қолибди. «Ҳорма, болам, намунча жон қўйдирмасанг, мақсадинг нима?»

— Отажон, уч йилдан бери қийналанман, илдиришга етказиб ўраман, баттар авж олади, — дебди. Шунда қария табассум—ла:

Тескарисини қил, каллакча, ярим белидан ўравер, болам, тезда жавобинг қўлинга тегди, — деган экан.

Бир вақт бой айлиниб ўтиб қараса, ахвол бошқача, «Бир ўришда бедани қуритадиганга ўхшайсан, сенга, жавоб, ҳақининг олиб кетавер» деган экан.

Бундан хулоса шуки, айрим ҳўжаликларда агрегатлар яхши мосланмай, беда чалама — чатти, ота айтгандай, каллакчаб ўрилади, шу тўғайли ҳосилдорлик камайиб кетади. Беда экидан миришкорлар бу зарури экин турига бепарво қарамасликлари, бобо дехқонларимиз насихатларига амал қилишлари жоиз.

Раҳимжон УБАЙДУЛЛАЕВ

Ориф пакана ҳўжаликда уста. Қулданга еш боланинг узи бўлади—қолади. Баъзилар Орифнинг қулоғи қимирлайди дейишади, узим қўрмаганман, бир нараса деймайман. Лекин гап қимга ўхшаши—ю, нимаси қимирлаши хусусида эмас. Ҳамма қўйдан қовош, «еш болага ўхшаши» деб юрган уста Ориф бозорда ун минг сумини олдириб қўйди. Эл озига элак тутиб буладими, дарров кишлоққа миш—миш тарқалди: «Уста Ориф (Ориф қалта—чи) — Қурвон Фармоннинг угли бор—ку! юз минг пул йўқотиб, хеш—акраболаридан етмиш минг қарз қутарибди. Миш—миш ўз йўлга, лекин ангаги, унинг бўйидаги ун минг қарзи бор.

Уста Орифнинг отаси узоқ йили бедаво дардга чалиниб қазо қилган. Онаси—мунқиллаган, бир бурда нонни у лунжидан бу лунжига ўтказавериб, охири чойга ивигит ютади. Укаси Тошкентда аспирантмиш—лаборантмиш бўлиб ишлайди. Ҳар ярим йилда кишлоққа келиб туради. Ҳеч жир битмайди — қоксуяк.

Уста Орифнинг хотини бола—чақасиям бор, албатта; эл қатори турғ утил, икки киз. Хотини яна алланарсаларга бошқоронги бўлиб юрибди. Қушни аёлларга «эрракча худони узи инсоф берсин экан—да» деб зорланиб қўяди тоҳо.

Ҳа, уста Орифнинг отаси қазо қилган, лекин худого шукр, амакиси ҳаёт. Бу гап қулоғига чалиниши билан жиннингикига югурди.

Амаки табиятан сал асабийлашса юзига қон тепади, юзи қизганини ҳис қилса яна асабийлашади, жаҳли чикса қулоқларигага қизариб, довиллаб кетади. Ҳозир ҳам йўл бўлиб қизганидан қизиб келган эди, лекин тошкентлик жиннингни қуриб, ҳар қалай узини босиб олди, у билан қулоқ сўрашди, ишнини, маошини сўраштириб, бош чайқаб қўйди: — Ҳа, ойлигинг қамакан. Бу ойлик билан шаҳарда яшап қийиндир. Ичадиган сувингача — пул тўлайсан...

Уста Ориф еш болага ўхшаб, бошини этганча, «гал»ни кутиб утирар, ер остидан хотини билан куз ўриштириб қуларди. Қулларди-ю, уйлари:

«Туғри, хато қилдим. Боринги, амаки, ун минг қарз бўлдим. Дейлик, сизланам беш миш олдим. Хуп, нима бўпти. Узаман. Қочиб кетмайман-ку.

Э, амаки, ҳаммаси майли—ю, буни манови укам билмас яхши буларди—да...»
 Лекин амакиси гапининг тўғриси айтидиган, одам эди, айтиди:
 — Мандан шунга пул олувдийизми, усто? —деди.

Уста Ориф амакисидан ҳамма гапни кутсам, бу гапни кутмаган эди, хотинининг бирортаям уруғи унга берган қарзини миннат қилгани йўқ—у, ўз тутишган амакиси бундай деб турибди.

— Бераман ўша беш мингизди, — уста қизариб—бузариб укасига қараб қўйди, — ҳозир тоғиб бераман.

Амаки гапидан бу маъно чиқишини ўйламаган экан, бир зум туғилиб қолди:
 —Э-э-э, ман санга берган пулимни пеш қилдимми, нолон!

Узинг жуабирлайди жон бўлсан. Ё пулни ердан шипириб олисанми? Унда мана укангга бер, бирор мингни. Бола—чақангни елир—қийдир.

Узининг устинга қара...
 Амакиси узоқ гапирди: уста Ориф ер чизиб

Ҳикоя

утираверди, утираверди. Амакисидан хотини гапни илтиб кетди:

— Мани қурган киши ҳечам энди утизга кирган демаяди.

Қизилтепага чиқай десам, кийимларимдан уелама, — сунг қайнисига қаради, — укажон, ман сизга билдирмай девудим, амаки айтиб қўйдилар, сиз узишга олманг. Ман аҳмоқ бир тийин ортисман, бир тийин тутиб юрдим. Шу рўзгорни деб...

Ҳай, мени декрет пуллариниман йўқ қилдирди-я!
 Уста Ориф тиржайиб лўкма ташлади:
 — Декрет пулим икковники-да!
 — Хе, сизга қулим бўлса.

Шаҳарлик меҳмон дам бош эгиб, ер чизиб утирган акасига, дам лаби—лабига тегмаётган янгасига қаради. Охири уам акасига ўхшаб бош эгиб олди. Гоҳида ер остидан муллаваччаларга ўхшаб пойга томонла, утирган қалта—узун, ниймон болаларга қараб—қараб қўяди.

Кампир мушдай бўлиб утирар, бош эгиб утирган каттасига қарагани сайин, юраги баттарроқ ачишарди. Охири улкаси тўлиб кетди. Емон ҳодиса юз берганини мурғак

юраклари билан ҳис қилиб турган неваралари кампир «пиқ—пиқ» йиғлай бошлаши билан унинг атрофини ураб олишди, икки қизча ури—рост ҳиққилиб бошланди. Келин жимиб қолди.

Уста Орифнинг тоғар—туғари емоимас. Кишда эппик—дераза, ясайли, бир—яримда сандик, галтак (арава—галтак) қилиди. Гоҳида ҳол—жонига қўйилмасга унга—бунга бешик ҳам қилиб бериб. Унинг қўли енгил, ишиям пухта—пишқик. Аммо—лекин у кунгил одам—қуши товласа чап ишлайди, бўлмаса, шпдан келади—ю, мол—ҳолга қараган бўлиб, кейин телевизорни чақиллатиб етаверди. Туновни хотини овқатдан сунг майин гап бошлади:

— Хужайин, илгарилари эппик—тириза қилардиди.

Уста Ориф эшитмасликка олди.

Хотини овозини бир парда кутарди:
 — Тилво қазиб тумичка сураб келди.

Уста Ориф узи бир нараса демаса хотини чакак уришдан тинмаслигига кузи этиб, телевизорнинг овозини пасайтирди:

— Булди, сани гапингиз ҳам эртага Рамазон қораникида иморат бошлайман.

Хотини тинчиди. Уста ҳақиқатдан ҳам эртаси иморат бошлади. Ҳамма машааша шу иморатни тиклашда ўз берди. Йўқ, аслидаку, иморат бир баҳона бўлди. Ҳамма бало шундаки, уста кунгил олам.

Пайти—пайти билан уз—узидан қисилиб кетади. Бунақа пайтлари уста узини қўярга ўзи тополомай қолади. Қули ҳеч ишга бормайди. Уз—узича тинимсиз гимиллаб, қорин гамида юрган курт—қумурскага ўхшаб кетади. Одатда шунақа пайтлари, телевизорни чиқиллатиб кино излаб қолади. Тополмаса, шартта телевизорни ўчириб қул қолади, бунгаям кунгил тўлмаса, хотинигами, онасигами гапни маъқул қилади:

— Товба, чулним—қулним курсатиб, ярим соатлаб тинг—тинг қилади! Кимга кераги бор? Ундан кура қўймайди кинолардан.

Тунгиллаб—тунгиллаб кучага чиқиб кетади. Шундай қилиб гап иморатда эмас, устанинг кунлиди.

Туғри, у пул йўқотди. Боринги, ун минг қарз бўлди. Хуп, бугун бўлмаса, эртага узали.
 Ҳаммаси майли—я, буни укаси эшитмаса яхши буларди—да.

Эртаси укаси кетишга отланди. Буйинбоғини туғиларкан, акасига насиҳат қилган бўлди.

Хотини қўяди—қўймай қайнисининг чўнтагига пул тикиди.

Уста «акангини хотинини қўрлингми» дегандай керилиб тураверди, укасининг хижолат чекаётганини қуриб, дуқ урган бўлди:
 — Берангдан кейин олаверайсанми! Сан ҳар хил халға борма, акангининг пули куп...

Бобомурот ТОШЕВ.

Чори Санаев мана йиғирма икки йилдирки, Касби туманидаги марказий поликлиникада самарали меҳнат қилиб келади. Аини чоғда унинг ишдан беморлар беҳал миннатдор. Чунки у ўз ишнинг устаси бўлиши билан бир вақтда беморларнинг ҳар бирига алоҳида эътибор билан қарайди. Мумкин қалар уларнинг дардига шифо топишга ҳаракат қилади.

СУРАТДА: Чори Санаев навбатдаги беморни қабул қилмоқда.

Б. ИСМОИЛОВ олган сурат.

Тошкент шаҳар Шайхонтохур туманидаги «Ота-экспресс» хусусий фирмаси тугатилди. Даъволар эълон босилган кундан бошлаб бир ой давомида қабул қилинади.

Бу турфа олам

УХШАТМАСДАН УЧРАТМАС

«Си-Эн-Эн» телекомпаниясининг машҳур шарҳловчиси Лэрри Кинг еттинчи бор уйланишга жазм қилди.

63 ёшни уриб қўйган қўёнинг навбатдаги қайлиги 37 ёшли Шон Сауфик исми аёл бўлиб, у аини вақтда мусиқа билан шуғулланади. Шунингдек, хушомат Миссис Сауфик телеракламаларда ҳам қатнашиб туради. Лэрри Кинг у билан бир ёстикда бош қўйганларнинг учинчиси бўлади.

БАЛИҚДЕК СУЗУВЧИ

Австралиялик 22 ёшли Сьюзи Мэрион Куба билан АКШни ажратиб турадиган Флорида бўғизидан сузиб ўтишга муваффақ бўлди. 144 километрлик масофаниннг адоғига етиш учун унга бир кеча—кундуздан энедор вақт керак бўлди. Бу муваффақият Сьюзининг биринчи «мўжизаси» эмас, у 93 километр масофани 24 соатда сузиб ўтди. Гинеснинг рекордлар китобидан жой ҳам олган.

ТАДБИРКОР БУЛИШ ОСОНМИ?

Италия Жанубида жойлашган Бари шаҳри марказидаги энг гавжум меҳмонхоналардан бирининг ҳовлисида ёш тadbirkorлар ва менежерлар учун гаройиб тайёргарлик машқи ўтказилди.

Ҳовли саҳнига ҳали чўғи ўчмаган кўмир ётқизилди. Махсус буйруқдан сўнг бўлгуси тadbirkorлар — ўқув машқи иштирокчилари бу «чўғ гилам»дан оёқларини гуғриб ўтишди. Маълум бўлишича, бу «имтиҳон» тadbirkor билимига ҳаддан италиялик ёшларнинг иродаси ва ички қудратини синаш учун қўйилган экан.

ФРАНЦИЯЛИК «ОСТРОВСКИЙ»

43 ёшли франциялик журналист Жан-Доминик Боби фалаж бўлишга қарамай, ўзини олдиладан китоб ёзиб қолдиришга улгурди. Журналист вафотидан роппа-роса бир ҳафта ўтгач, унинг «Скафандр ва парвона» деб номланган маъруз китоби нашрдан чиқди.

«Скафандр ва парвона» Францияда машҳур бўлмастгил ҳам мумкин эди. Агар... муаллиф уни ўлим тўшагиде ётиб, фақатгина чап қовоғи ёрдамида «ёзмаганида». Қизиги шундаки, котиба қиз ҳарфларни эринамасдан бирма-бир қўраштириб турган ва Боби керакли ҳарфга келганда чап қовоғини қисиб, тасдиқ ипорасини берган. Чунки, унинг чап қовоғидан бошқа бирор аъзоси ҳаракатланмас эди.

Китоб гарчанд кўп нусхада чоп этилган бўлса-да, тезда сотилиб кетди. Наприёт эса худлик билан уни қайта чоп этишга қийинди. Афсуски, Бобига буни қўриш nasib этмади.

Бош муҳаррир Неъмат ЁҚУБОВ
 Тахрир хайъати: Маркс ЖУМАНИЕЗОВ, Расулмат ХУСАНОВ, Маҳмуд МИРЗАЕВ, Эркул ЗИКРИЕВ, Сиддикжон МУҲАМЕДЖОНОВ, Мирғиёс ҚАЮМОВ (бош муҳаррир уринбосари), Суннатилла САЙДАЛИЕВ, Обиджон ҒОФУРОВ (масъул котиб), Равшан БОБОМУХАМедОВ.

ҲОМИИ:
 «Ўзқишлоқ» жапон таъминоту тизими
 давлат-ширкат кумпаниси
 «Қишлоқ ҳаёти» — «Қишлоқ ҳақиқати» газетасининг вориси

МАНЗИЛИМИЗ: 700083, ТОШКЕНТ, МАТБУОТЧИЛАР КЎЧАСИ, 32
 ТЕЛЕФОНЛАР, Мухаррир уринбосари —1-33-44-43, 1-33-16-27. Масъул котиб — 1-33-09-93.
 Дехқончилик бўлими —1-36-54-51. Ижтимоий ҳаёт ва адолат бўлими —1-36-56-30. Маданият, адабиёт ва санъат бўлими —1-36-56-36. Ахборот ва спорт бўлими — 1-36-56-25. Шикоят ва хатлар бўлими — 1-36-54-52.